



רשומות

הצעות חוק

הכנסת

22 בנובמבר 2011

421

כ"ה בחשוון התשע"ב

עמוד

36. הצעת חוק חשיפת פרטי מידע של מגוי ברשת תקשורת אלקטרונית, התשע"ב-2011
- הצעת חוק הבטחת הכנסה (תיקון מס' 39) (זכאות לגמלה בתקופת שהייה במקלט לנשים מוכות).
התשע"ב-2011.
41.
42. הצעת חוק יסודות התקציב (תיקון מס' 41) (דיווח על ביצוע תקציב הכנסת), התשע"ב-2011

הצעת חוק חשיפת פרטי מידע של מנוי ברשת תקשורת אלקטרונית, התשע"ב-2011*

- הגדרות 1. בחוק זה -
- "הפרת זכות קניין רוחני" - הפרה לפי אחד או יותר מהחוקים המנויים בתוספת;
- "הוועדה" - ועדת המדע והטכנולוגיה של הכנסת;
- "מבקש" - אדם הטוען כי תוכן שפורסם ברשת תקשורת אלקטרונית מהווה עוולה כלפיו או הפרת זכות קניין רוחני שלו, או שהוא רשאי לפי דין להגיש תובענה בשלה;
- "מחשב" - כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995;
- "מנוי" - מי שמשמש בשירותיו של ספק שירות;
- "נתון מזהה" - נתון טכנולוגי שהוא חלק מפרוטוקול התקשורת בין מחשבים, המסייע לאיתור של מחשב או רשת מחשבים שמהם פורסם תוכן ברשת תקשורת אלקטרונית;
- "ספק שירות" - מי שמספק אחד מאלה: שירות אחסון זמני, שירות אירוח או שירות גישה, שברשותו נתונים מזהים או פרטי מידע של מנויים;
- "פרטי מידע" - אחד או יותר מהפרטים המפורטים להלן לגבי זהותו של מנוי, שהמנוי מסר לספק שירות: שמו המלא, מענו, מספר הזיהוי שלו או שם התאגיד ומספרו;
- "רשת תקשורת אלקטרונית" - רשת האינטרנט וכן כל רשת תקשורת ציבורית אחרת שיקבע שר המשפטים, בהתייעצות עם שר התקשורת ובאישור הוועדה;
- "שירות אחסון זמני" (Caching) - שירות שמהותו היא אחסון זמני של מידע, אשר נעשה באופן אוטומטי לשם הקלה על העברת המידע ברשת תקשורת אלקטרונית והגברת מהירות ההעברה;
- "שירות אירוח" (Hosting) - שירות שמהותו היא אחד מאלה:
- (1) אחסון, דרך קבע, ברשת המחשב של ספק השירות, של מידע שנמסר לו לשם פרסומו ברשת תקשורת אלקטרונית;

ד ב ר י ה ס ב ר

בכך, ולעתים היא כשלעצמה מאפשרת את התבטאותו של אדם שיעדיף שלא להתבטא אם לא יוכל להתבטא באנונימיות. עם זאת אין לראות באינטרנט עיר מקלט המאפשרת ביצוע מעשי עוולה או הפרת זכויות בלי לתת על כך את הדין. כנגד הזכות להתבטא ולפעול באופן אנונימי עומדת זכותו של מי שסבור כי ניוזק מתוכן שפורסם לפנות לערכאות למיצוי הדין ולאכיפת זכויותיו (כגון הזכות לשם טוב או זכות כלכלית), כשם שהיה זכאי לכך בזירה שאינה וירטואלית.

בפרשת רמי מור נקבע כי בדין הישראלי אין מסגרת דינונית מתאימה לחשיפת זהותו של גולש אנונימי באינטרנט, וכי לשם כך נדרשת הסדרה חקיקתית מפורשת. בעקבות

בשנים האחרונות הפך האינטרנט, כחלק מההתפתחות הטכנולוגית, לאמצעי נגיש ויעיל לתקשורת, לאיסוף מידע ולפרסומו, והוא משמש זירה להבעת דעות ולהשתתפות בשיח הציבורי כמעט בלא מגבלות. אחד ממאפייני האינטרנט הוא האפשרות להתבטא באופן אנונימי, מאפיין שטומן בחובו יתרונות וחסרונות כאחד. כפי שקבע בית המשפט העליון ברע"א 4447/07 רמי מור נ' ברק אי.טי.סי [1995] החברה לשירותי בזק בינלאומיים בע"מ (ניתן ביום 25 במרס 2010) (להלן - פרשת רמי מור), בזכות להתבטאות אנונימית מגולמות שתי זכויות יסוד חשובות: הזכות לחופש ביטוי והזכות לפרטיות. האנונימיות מאפשרת לאדם להימנע מחשיפת פרטיו האישיים אם אינו מעוניין

* הצעת חוק פ/2476/18: הועברה לוועדה ביום ח' בטבת התשע"א (15 בדצמבר 2010).
1 ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

(2) הצגה, באתר האינטרנט של נותן השירות, של מידע שנמסר לו לשם פרסומו ברשת תקשורת אלקטרונית;

"שירות גישה" (Mere Conduit) - שירות שמהותו היא מתן גישה לאדם לרשת תקשורת אלקטרונית;

"השר" - שר המשפטים.

2. ספק שירות לא יגלה פרטי מידע של מנוי שלו או מידע שיש בו כדי לזהותו, אלא אם כן המנוי נתן לכך הסכמה מדעת או אם ספק השירות נדרש לכך לפי הוראות כל דין או לפי צו של בית משפט.
3. (א) פנה מבקש לספק השירות שבאמצעותו פורסם התוכן האמור, באופן המפורט בסעיף קטן (ב). לשם קבלת הנתון המזוהה במועד פרסום התוכן האמור, ימסור לו הספק את הנתון המזוהה, ככל שהוא מצוי ברשותו.
- (ב) בקשה כאמור בסעיף קטן (א) תוגש בתצהיר ערוך כדין שייכללו בו פרטים אלה: פרטיו האישיים של המבקש, התוכן שפורסם, מקום פרסומו ברשת התקשורת האלקטרונית, הצהרה כי הנתון המזוהה דרוש למבקש לשם ניהול הליך משפטי או מיצוי זכויותיו נגד מי שפרסם את התוכן האמור, וכן הצהרה כי לא יעשה כל שימוש בנתון המזוהה, לרבות כדי להתחקות אחר פרטי המידע של מפרסם התוכן, ולא יעבירו לאיש אלא בבקשת חשיפה.

דברי הסבר

שבאמצעותו פורסמו התכנים הפוגעניים או שגרמו להפרת זכות קניין רוחני. בשונה מפרטי מידע כאמור לעיל, נתון מזוהה הוא נתון טכנולוגי שהוא חלק מפרוטוקול התקשורת (IP), המאפשר איתור של מחשב או רשת מחשבים שבאמצעותם פורסם תוכן ברשת תקשורת אלקטרונית. הסדר זה נועד לייעל את ההליך המשפטי, אם המבקש יבחר לנקוט אותו, בקבלת מידע ראשוני על זהות הנתבע, בדרך כלל ספק שירות הגישה.

מאחר שמדובר בהליך טרום-משפטי שבו הנתון המזוהה נמסר ישירות לכל מבקש, המבקש יידרש להראות רצינות כוונת מסוימת בקבלת הנתון. לפיכך מוצע לקבוע חובת הגשת תצהיר על ידי המבקש, שבו יצהיר על פרטיו האישיים, התוכן שפורסם, הצהרה כי הנתון המזוהה דרוש לו לניהול הליך משפטי או למיצוי זכויותיו, גם אם יבחר בסופו של דבר שלא לנהל הליך משפטי, והצהרה כי לא יעשה שימוש במידע שלא במסגרת הליך משפטי לחשיפת המפרסם.

ועדת המדע והטכנולוגיה של הכנסת השתכנעה, לאחר דיון בסוגיה, כי על פי ההגדרה המוצעת של נתון מזוהה, אפשר מבחינה טכנולוגית, להשיג דרכו פרטי מידע של אדם, במקרה כזה, גם הגשת תצהיר לא תהא הגנה מספקת, בשלב טרום-משפטי, כדי להגן על אנונימיות של מעוול לכאורה. לפיכך, בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית ייבחן שינוי ההגדרה כך שלא ייתן יהיה להשיג פרטי מידע של מנוי אלא לכל היותר

פרשת רמי מור נדחות בקשות רבות לחשוף פרטי גולש אנונימי ואנשים שסבורים כי נפגעו מפרסום באינטרנט אינם יכולים להגיש תובענה בשל עוולה או הפרת זכות קניין רוחני שלהם. יצוין כי פרשת רמי מור עסקה בעוולה של לשון הרע, והלכה זו אושרה בנוגע להפרת זכות קניין רוחני (ע"א 1622/09 גוגל ישראל בע"מ נ' חברת ברוקרטוב (ניתן ביום 1 ביולי 2010)).

נוכח האמור מוצע לקבוע הסדר שיאפשר לאדם הסבור כי נפגע מעוולה או מהפרת זכות מזכויות הקניין הרוחני שלו, או שיש לו רישיון מאת בעל הזכות בקניין הרוחני שמכוחו הוא רשאי להגיש תובענה בשל פגיעה כאמור, לפנות לבית משפט בבקשה שיוורה לספק שירות, כהגדרתו המוצעת בחוק, למסור למבקש פרטי מידע של מי שהשתמש בשירותיו (להלן - מנוי) המצויים ברשותו. זאת, כחריג לכלל המוצע, שלפיו ספק שירות לא ימסור פרטי מידע, ובהם שם מלא, מען, מספר זיהוי או פרטי תאגיד של מנוי, או מידע שיש בו כדי לזהותו, אלא אם כן המנוי נתן לכך את הסכמתו, או לפי הוראות כל דין או צו של בית משפט (סעיף 2).

סעיף 3 מוצע לקבוע כי אדם הטוען שתוכן שפורסם באופן אנונימי ברשת תקשורת אלקטרונית מהווה עוולה כלפיו או הפרת זכות קניין רוחני שלו, או שהוא רשאי להגיש תובענה בשלו (להלן - המבקש), יהיה רשאי לפנות לספק השירות ולקבל ממנו, בלא הליך משפטי, נתון מזוהה שיאפשר לאתר את מקור התקשורת

4. פנייה מוקדמת לספק שירות
- (א) מבקש רשאי לפנות לספק שירות לפני הגשת בקשת חשיפה, ולהודיע על כוונתו להגיש לבית המשפט בקשה לחשיפת פרטי מידע של המנוי.
- (ב) הודיע המבקש לספק השירות על כוונתו כאמור בסעיף קטן (א), יודיע על כך ספק השירות למנוי, ככל שהדבר ניתן, ויבקש את הסכמתו למסור למבקש את פרטי המידע של המנוי המצויים ברשות הספק; הודעה כאמור תימסר למנוי בהקדם האפשרי.
- (ג) הסכים המנוי שפרטי המידע שלו יימסרו למבקש, יודיע על כך בכתב לספק השירות בתוך שבעה ימים מיום קבלת ההודעה, והספק יעבירם למבקש בהקדם האפשרי.
5. בקשת חשיפה
- (א) מבקש רשאי לפנות לבית המשפט בבקשה שיורה לספק השירות לחשוף את פרטי המידע של המנוי שפרסם את התוכן האמור (בחוק זה - בקשת חשיפה).
- (ב) הבקשה תומצא לספק השירות, והוא יודיע על כך למנוי בתוך שלושה ימים מיום המצאתה ויעביר לו העתק ממנה בדרך שיקבע השה.
- (ג) בתגובתו לבית המשפט יודיע ספק השירות אם איתר את פרטי המידע של המנוי, וכן אם הודיע לו על דבר הגשת הבקשה.
6. זכות התנגדות לבקשת חשיפה
- (א) מנוי רשאי, בתוך 20 ימים מיום שהודיע לו ספק השירות על הגשת בקשת חשיפה בעניינו, להודיע לבית המשפט על הסכמתו לבקשה או על התנגדותו לה, בלי לחשוף את זהותו.
- (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), המנוי יהיה מנוע מלטעון בהתנגדותו טענות שלא ניתן לבררן בלי לחשוף את זהותו.
7. חשיפת פרטי מידע של מנוי
- (א) בית המשפט הודן בבקשת חשיפה לא יקבל טענה של המנוי אם השתכנע כי זכותו של המבקש לטעון נגדה תיפגע אם זהות המנוי לא תיחשף, בין היתר בשל היעדר חקירה נגדית.

דברי הסבר

פרטים של ספק שירות גישה.

סעיף 4 מוצע לקבוע הליך טרום-משפטי נוסף, שיינקט אם יבחר בכך המבקש, שמטרתו לאפשר למנוי להסכים לחשיפת פרטיו וכך לייתר הליך משפטי של בקשת חשיפה של פרטי המידע של המנוי. אם יפנה המבקש לספק השירות ויודיע על כוונתו להגיש לבית המשפט בקשה לחשיפת פרטי מידע של מנוי, הספק יודיע על כך בהקדם האפשרי למנוי, ויבקש את הסכמתו למסור את פרטיו. הסכמת המנוי, ככל שתניתן, תימסר לספק השירות בכתב, בתוך שבעה ימים מיום קבלת ההודעה, והספק יעבירם למבקש בהקדם האפשרי.

סעיף 5 לשם קבלת פרטי מידע של מנוי רשאי מבקש לפנות לבית המשפט בבקשה שיורה לספק השירות על חשיפת הפרטים שבידיו. בתוך שלושה ימים מיום שתומצא לו הבקשה יהיה על הספק להודיע על כך

למנוי ולהמציא לו עותק מהבקשה. בתגובתו יודיע הספק לבית המשפט אם ברשותו פרטי מידע של המנוי וכן אם הצליח לאתר את המנוי ולהודיעו, כנדרש, בדבר הגשת הבקשה לחשוף את פרטיו.

סעיף 6 מוצע לאפשר למנוי, אף שזהותו אינה ידועה, להודיע לבית המשפט, בתוך 20 ימים מיום המצאת הבקשה לחשיפת פרטיו, על הסכמתו לבקשה או על התנגדותו לה. המנוי יהיה מנוע מהעלאת טענות התנגדות שבדיקת מהימנותן תלויה בזיהויו, ולפיכך תיפגע היכולת לחקור אותו על טענותיו או להשיב עליהן.

סעיף 7 בית המשפט יהיה רשאי להיעתר לבקשה לחשוף פרטי מידע של המנוי אם הוכח להנחת דעתו כי מתקיימים תנאים אלה:

- הבקשה הוגשה כדי לאפשר למבקש לנהל הליך משפטי כלפי המנוי או למצות את זכויותיו;

- (ב) הוכח להנחת דעתו של בית המשפט כי בקשת החשיפה הוגשה כדי לאפשר למבקש לנהל הליך משפטי נגד המנוי או למצות את זכויותיו כלפיו, וכי על בסיס ראיות מהימנות לכאורה שהציג המבקש, התוכן שלגביו הוגשה הבקשה עלול להוות עוולה כלפיו המבקש או הפרת זכות קניין רוחני שלו, או שהוא רשאי לפי דין להגיש תובענה בשלה, רשאי הוא להורות על מסירת פרטי המידע של המנוי.
8. השר ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי, באישור הוועדה, להתקין תקנות בכל עניין ביצוע ותקנות הנוגע לביצועו, ובכלל זה בעניינים אלה:
- (1) אופן קבלת הסכמת המנוי למסירת פרטי המידע שלו, כאמור בסעיף 2;
- (2) קביעת דרכים להמצאת בקשת החשיפה למנוי;
- (3) אופן הגשת בקשת חשיפה לבית המשפט כאמור בסעיף 5 והגשת ההתנגדות לה כאמור בסעיף 6.
9. השר רשאי, באישור הוועדה, לשנות בצו את התוספת.

שינוי התוספת

תוספת

(להגדרה "הפרת זכות קניין רוחני" שבסעיף 1)

- (1) פקודת זכות יוצרים²;
- (2) פקודת הפטנטים והמדגמים³;

ד ב ר י ה ס ב ר

- בחינת הליך המאפשר הסרת מידע הנחזה כפוגע מרשת תקשורת אלקטרונית על ידי ספק שירות בשלבים שלפני ההליך המשפטי ("הודעה והסרה"):

- קביעת הליכים נפרדים לגבי הפרת זכות קניין רוחני ולגבי עוולות אחרות (כולל הליך של "הודעה והסרה"); בהליכים לגבי הפרת זכות קניין רוחני יישקלו בין היתר מתן החלטה בבקשת חשיפה במעמד צד אחד, קיצור המועדים בהליכים לחשיפת פרטי מידע של מנוי, הגבלת זמן הדיון בבקשה בבית המשפט וקביעת זמן מרבי למתן החלטה;

- הצטרפות ספקי שירות אירוח, ובעיקר אתרי תוכן, להליך בקשת חשיפה לשם הבעת עמדה וכן מתן אפשרות לספקים אלה לסרב למסור נתון מזהה;

- בחינת עלויות שיושגו על ספקי שירות בשל יישום הוראות החוק המוצע;

- על בסיס ראיות מהימנות לכאורה שהציג המבקש, התוכן שלגביו הוגשה הבקשה עלול להוות עוולה כלפיו או הפרת זכות קניין רוחני שלו, או שהוא רשאי לפי דין להגיש תובענה בשלה.

ואולם בית המשפט לא יבסס את החלטתו בדבר חשיפת פרטי המידע של המנוי על טענת התנגדות מצד המנוי, אם השתכנע כי זכותו של המבקש לטעון נגדה בלא חשיפת זהות המנוי נפגעת, בין היתר בשל היעדר חקירה נגדית.

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית תדון ועדת המדע והטכנולוגיה של הכנסת, בין היתר בנושאים אלה:

- לעניין נתון מזהה, שינוי ההגדרה, כפי שפורט לעיל, כדי למנוע אפשרות להגיע לפרטי מידע של מנוי באמצעות נתון מזהה, וכן שינוי המנגנון של הגשת תצהיר לקבלת נתון מזהה;

² חוקי א"י, כרך א', עמ' 364, (א) 389.

³ חוקי א"י, כרך ב', עמ' 1053, (א) 1076.

- (3) חוק הגנת כינויי מקור וציונים גיאוגרפיים, התשכ"ה-1965;
- (4) חוק הפטנטים, התשכ"ז-1967;
- (5) פקודת סימני מסחר [נוסח חדש], התשל"ב-1972;
- (6) חוק זכות מטפחים של זני צמחים, התשל"ג-1973;
- (7) חוק זכויות מבצעים ומשדרים, התשמ"ד-1984;
- (8) חוק עוולות מסחריות, התשנ"ט-1999;
- (9) חוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007.¹⁰

דברי הסבר

- הוספת חוק להגנת מעגלים משולבים, התשל"ט-1979, לרשימת החוקים הכלולים בתוספת, התש"ס-1999, וחוק עשיית עושר שלא במשפט, לעניין ההגדרה "הפרת זכות קניין רוחני".

יזום: חבר הכנסת זבולון אורלב

⁴ ס"ח התשכ"ה, עמ' 186.
⁵ ס"ח התשכ"ז, עמ' 148.
⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 26 עמ' 511.
⁷ ס"ח התשל"ג, עמ' 272.
⁸ ס"ח התשמ"ד, עמ' 157.
⁹ ס"ח התשנ"ט, עמ' 146.
¹⁰ ס"ח התשס"ח, עמ' 38.